

Eksperimentalni film pod nazivom "The one with the Honey"

Lesar, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:636550>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Završni rad br. 138/MED/2021

Eksperimentalni film “The one with the Honey“

Katarina Lesar, 0336013938

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za umjetničke studije		
STUDIJ	preddiplomski sveu ilišni studij Medijski dizajn		
PRISTUPNIK	Katarina Lesar	MATIČNI BROJ	0336013938
DATUM		KOLEGIJ	Multimedijsko pripovijedanje
NASLOV RADA	Eksperimentalni film pod nazivom "The one with the Honey"		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Experimental film "The one with the Honey"		
MENTOR	Iva-Matija Bitanga	ZVANJE	izv. prof. art.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc. Art. Dubravko Kuhta, predsjednik		
	2. izv. prof. art. Iva-Matija Bitanga, mentorica		
	3. doc. art. dr. sc. Mario Periša, lan		
	4. izv. prof. dr. sc. Dean Valdec, zamjenski lan		
	5. _____		

Zadatak završnog rada

BROJ	138/MED/2021
OPIS	<p>Eksperimentalni film pod nazivom "The one with the Honey", bavi se bliskim odnosima ljudi u svijetu koji se preselio online. Pratimosvakodnevnu komunikaciju dviju prijateljica koje dijele poruka i snimke zajedno žive svakodnevicu uz pomo društvenih mreža.</p> <p>Film sadrži video materijale koji su poslani i prikupljeni sa društvenih mreža, a preko kojih protagonistice komuniciraju. Naziv filma i tematika inspirirani su serijom "Friends", a Honey predstavlja nadimak glavnog lika, autori ine najbolje prijateljice.</p> <p>Namjena filma predstaviti blisku komunikaciju u digitalnom svijetu punom virtualnih mogu nosti.</p> <p>U radu je potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikulirati korišteni medij i tematiku - objasniti postupak izrade filma i pritom korištene alate - iznijeti finalni rad

ZADATAK URUČEN

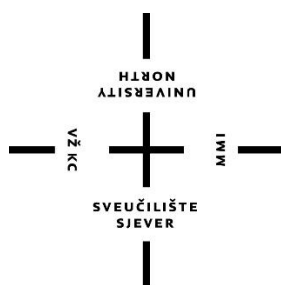
15.9.2021.

POTPIS MENTORA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

Sveučilište Sjever

Odjel za Medijski dizajn

Završni rad br. 138/MED/2021

Eksperimentalni film “The one with the Honey“

Student

Katarina Lesar, 0336013938

Mentorica

Iva-Matija Bitanga, doc. art.

Koprivnica, rujan 2021. godine

Predgovor

Početak i kraj uvijek su najteži dio. Na početku se ne zna kojim putem krenuti, a pred kraj se ne zna zaustaviti – tako bi nekako opisala svoje dvije apsolvantse godine provedene samo sa završnim radom koji me službeno dijelio od kraja studiranja na Sveučilištu Sjever. Svi dosadašnji proživljeni trenuci doveli su me na ovu stranicu. Voljela bih, prije nego krenem u službenu tematiku, iskoristiti priliku te prvo posvetiti koju riječ fakultetu i svima onima koji su sudjelovali na ovome putu.

Studiranje na Sveučilištu Sjever bilo je zahtjevno, naporno i izazovno, često smo radili na nekoliko projekata istovremeno i često smo se našli na projektu koji nas nužno nije zanimao. Unatoč negativnim stranama koje studiranje donosi samo po sebi, studiranje na Sveučilištu Sjever je imalo ogromnu pozitivnu stranu – vrata „svaštalice“ bila su nam uvijek širom otvorena. Imali smo priliku upoznati toliko različitih područja i samim time imali smo jednako toliko mogućnosti da pronađemo „ono nešto svoje“ i da to budemo ovisno o našim interesima. Upoznali smo mnoštvo divnih, a različitih ljudi i proživjeli smo nevjerovatne tri godine, a s nekima proživljavamo i drugu apsolvantsku godinu u nadi da zajedno bacamo „kapice“.

Veliko hvala cijelom Sveučilištu Sjever, svim profesorima koji su nas učili svojim područjima te svim djelatnicima fakulteta s kojima smo dijelili prostor. Svi su oni pridonijeli našem znanju i vještini ali i razvoju u odrasle ljude – svatko na svoj način. Posebno hvala mentorici, obitelji i prijateljima koji su sudjelovali u izradi ovog završnog rada i bili velika podrška i potpora. Za sve postoji svoje vrijeme – a sada je vrijeme za službeni kraj ovog divnog i poučnog poglavlja.

Sažetak

Student Medijskog dizajna učen je i treniran gledati na svijet i njegovo okruženje analitičkim očima gdje bi svako zašto trebalo imati i svoje zato. Autorsko stvaralaštvo unutar takvog širokog – medijskog – područja izazovno je te ovisi o najizraženijim interesima samog autora.

Ovaj rad prikazuje najizraženije interese autorice u situaciji u kojoj se cijeli svijet našao 2020. godine – karantena, ograničena druženja i nemogućnost bliskog kontakta preselila su čovječanstvo u virtualni svijet. Rad je u formi eksperimentalnog i kratkometražnog filma, prikazuje održavanje bliskog odnosa unatoč fizičkoj distanci, a sama radnja filma proizlazi iz komunikacije dviju prijateljica koje preko društvenih mreža na dnevnoj bazi prolaze kroz svoju svakodnevicu. U radu se iznosi problematika po pitanju psihičkog zdravlja u nezahvalnoj situaciji te važnost održavanja odnosa, odnosno važnost komunikacije u svrhu rješavanja problema. Film sadrži video materijale dokumentarne prirode koji su prikupljeni iz arhive društvenih mreža dviju prijateljica te je mali dio video materijala naknadno snimljen.

Ključne riječi:

mediji, psihologija, socijologija, prijateljstvo, odnosi, društvene mreže, virtualni svijet, ideja, eksperimentalni film, dokumentarna priča, montaža, stvaranje priče, stvarna priča

Summary

The Media Design student is taught and trained to analytically look at the world in a way in which everything around us should have some sort of deeper meaning. Authorial creation in a field as big as media design is challenging in it of itself and it depends on the author's most expressive interests.

This final paper represents the authors most expressive interest in the global 2020. situation – quarantine, limited social life and the impossibility of close contact with other people, all of which has moved humanity more and more into the virtual world. The form of a short experimental film shows the example of keeping a close contact despite the social distancing and the main plot of the film is the communication between two close friends who are sharing their lives with each other on a daily basis through social media. It presents the issue of mental health in an ungrateful situation and the importance of maintaining relationships – the importance of communication to solve problems. Film contains documented video materials that were collected from archives of the social networks of two forementioned friends, and a small subsequently recorded part.

Keywords:

media, psychology, sociology, friendship, relationships, social networks, virtual world, idea, experimental film, documentary story, editing, storytelling, real story

Sadržaj

1.	Uvod	9
2.	Socijologija u svijetu medija.....	11
2.1.	Prijateljstvo.....	14
3.	Teorija filma.....	15
3.1.	Eksperimentalno-dokumentarna igra	15
4.	Praktični dio	18
4.1.	Inspiracija i ideja.....	18
4.2.	Pregled materijala i stvaranje priče.....	19
4.3.	Dizajn filma	21
4.4.	Tipografija	23
4.5.	Montaža	24
5.	Zaključak.....	26
6.	Literatura.....	27
7.	Popis slika	28

1. Uvod

„Čovjek je društveno biće, koje redovito živi, radi i kreće se među drugim ljudima. Stoga je svaki pojedinac neminovno upućen u suradnju s drugim ljudima, on traži njihovu pomoć i podršku ili im i sam pomaže.“ [1]

Svako ljudsko biće na ovome svijetu piše svoju priču i prema toj priči živi svoj život onako kako misli da je najbolje. Ponekad nam sam život preuzme olovku te zapiše pokoju rečenicu, možda poglavlje ili knjigu – a ona čovjeka prisili da ju dovrši. Ne možemo sa sigurnošću znati što nas u idućem trenutku čeka, ali trebamo znati iskoristiti svaki trenutak. Ljudi i njihove priče su jedinstvene i imati nekoga tko ih sluša uistinu je vrijedno i bitno, a često necijenjeno. U izazovnim vremenima 2020. godine u kojima se našao cijeli svijet, odnosi – bili privatni ili poslovni – su „došli na kušnju“, godina je poznata po glasnim razgovorima o ljudskim pravima, fizičkom te psihičkom zdravlju pojedinca. Fizički odvajanje ljudi preselilo je čovječanstvo u drugi svijet, a s obzirom na globalnu problematiku, čovječanstvo se moralo snaći te prilagoditi novonastaloj situaciji.

„Nijedno društvo nikad nije svoje postupke poznavalo toliko da bi razvilo imunitet na svoje nove produžetke ili tehnologije. Danas počinjemo osjećati da bi nam umjetnost možda mogla pružiti takav imunitet.“ [6]

„Umjetnik je čovjek koji djeluje na bilo kojem području, znanstvenom ili humanističkom, koji shvaća posljedice svojih postupaka i novoga znanja u vlastitome vremenu.“ [6]

Prema profesoru Seadu Aliću i cijenjenom Marshallu McLuhanu, *mediji su sve što nas okružuje* [6], smatraju se ljudskim produžecima ovisno o pojedinačnoj ljudskoj prilagodbi te također ovisno o razvitku tehnologije. Po njima postoje hladni i vrući mediji – hladni mediji uključuju publiku pojedinačno, gdje svatko može nadograditi svoju sliku iz mašte, na primjer knjiga i govor; dok su vrući mediji oni mediji koji isključuju publiku jer je zbog zasićenosti informacija publici većina rečena te takvi mediji ne dopuštaju publici previše nadopuna iz njihove mašte, to su na primjer film i fotografija.

S obzirom na sve mogućnosti medija, pogotovo u trenucima kada nam mnoštvo toga nije moguće, autorica pronalazi inspiraciju u privatnom životu i odnosima te povodom završetka studiranja na odjelu Medijskog dizajna odabire audio-vizualni medij kako bi prikazala svoju životnu percepciju te pridala važnost održavanju odnosa te dijeljenju životnih situacija.

„*Medij je poruka.*“ [6]

Ovom prigodom, film kao autoričin odabrani medij sadrži i prenosi mnoštvo poruka poslanih na društvenim mrežama između dvaju likova te je kao takav neklasičan, neobičan, eksperimentalan, a s obzirom da se radi o stvarnoj komunikaciji između stvarnih prijateljsica, film ima dokumentarnu priču koja je zbog karaktera likova dinamična i u konačnici humoristična. Namjena filma je dati pozitivan i alternativan primjer odnosa u današnjem modernom svijetu punom mogućnosti.

2. Socijologija u svijetu medija

Prije nego krenemo u teoriju filma potrebno je detaljnije objasniti tematiku koja se bazira na psihologiji i socijologiji, odnosno odnosima čovjeka prema sebi i drugima te načina na koji projektira, tj. prikazuje sebe. Psihički procesi odvijaju se u svakome od nas, imamo svoje mišljenje, emocije, percepciju, instinkte, maštanje, pamćenje, a na osnovu navedenih ljudskih faktora razlikujemo se jedni od drugih.

„Čitav psihički život čovjeka istovremeno je najuže povezan i s čitavom njegovom vanjskom aktivnošću, s njegovim ponašanjem u najširem smislu riječi. Ljudsko ponašanje i ljudski postupci ne mogu se razumjeti i objasniti ako nemamo u vidu one mnogobrojne psihičke faktore koji su ih uvjetovali. No, u isto vrijeme, proučavanje ponašanja u raznim konkretnim situacijama omogućuje nam da stvorimo zaključke i o određenim psihičkim faktorima koji stoje iza toga ponašanja.“ [1]

„Navike predstavljaju takav oblik ponašanja koji se postupno izgrađuje u toku života kao rezultat individualnog iskustva. Instinkte živo biće nasljeđuje, a navike stječe u toku života.“ [1]

Generacijama unaprijed društvo i ponašanje unutar istog bilo je zatvorenije, tradicionalnije te podređenije određenim normama. Norme su određivale kako bi se ljudi trebali ponašati, o čemu bi smjeli ili trebali pričati, kako bi se trebali odjevati, što bi trebali raditi, sa kime bi trebali biti. Mjesecima prije dogovarali bi vrijeme i mjesto idućeg susreta, nisu imali mobitele, tablete i ostala tehnološka čuda. Navikli su na skromnije ljudske navike nego današnje generacije koje su odgojene tehnološkim razvojem.

‘Davne’, 1994. godine, 3 milijuna ljudi koristilo se Internetom (većina s područja Sjedinjenih Američkih Država). Sredinom 1999. godine, blizu 200 milijuna korisnika širom svijeta služi se Internetom, a ako se nastavi dosadašnji rast, do 2005. godine na globalnu svjetsku mrežu bit će ‘uključeno’ milijardu ljudi. Već u ovom trenutku procjenjuje se da je World Wide Web prešao brojku od 800 milijuna stranica (‘sajtova’). Stručnjaci procjenjuju da se trgovanje na Internetu udvostručuje svakih 9 do 12 mjeseci. U prosincu 1996. godine, u svijetu je bilo registrirano 627,000 Internet domena. U rujnu 1999. godine, ta je brojka premašila 10 milijuna. ‘Optički kabeli’ – debljine otprilike koliko je debljina 8 vlasi na glavi, danas mogu prenijeti toliku količinu informacija koliko ih stane u 90,000 enciklopedija. I to za samo jednu sekundu.

Slika 1. Knjiga: Kulture interneta; Rob Shields; 2001. godina

„Tehnologija se često smatrala uzrokom razdvajanja među ljudima, nekom vrstom barijere“ [2] jer su se stare navike ljudskosti mijenjale, ljudi su se sve manje susretali osobno, uživo, a sve više razgovarali preko telefona, foruma i web stranica za komunikaciju. Onda, svjesni smo, stanje se promijenilo i mogućnost projektiranja sebe na društvenim mrežama mnogi su prihvatili, te je danas čudno čuti da netko nema jednu od društvenih mreža. Svakodnevno milijuni ljudi jednim „klikom“ gledaju tuđe živote većinom prikazane u najboljim izdanjima. To je donedavno bio najizražajni i najaktualni „trend“ na društvenim mrežama što je kod mnoštvo ljudi izazvalo osobno nezadovoljstvo i depresiju. Čovječanstvo nije ni primjetilo koliko su nam zapravo nove tehnologije promijenile percepciju okoline i ljudskost pri ponašanju jednih prema drugima u stvarnim životima dok na globalnoj razini nismo ušli u krizu. Zatvoreni svatko u svojem domu, nije trebalo dugo i čovječanstvo je ušlo u egzistencijalnu krizu u kojoj se krenulo govoriti o temama o kojima se prije nije govorilo i čemu se time automatski nije davalo na važnosti. Ljudska prava, psihičko/fizičko zdravlje, odnosi, načini na koje se odnosimo jedni prema drugima, obiteljsko i/ili društveno zlostavljanje neke su od tema koje su u kriznim vremenima „došle na red“. Tehnološki razvoj pomogao je čovječanstvu pri dijeljenju međusobnih priča. Bili smo fizički odvojeni ali imali smo mnoštvo mogućnosti za povezivanje s drugima te za održavanje odnosa.

»Gdje ja stadoh — ti ćeš poći;
Što ne mogoh — ti ćeš moći.«

Zamislimo začas što bi bilo kada ne bi bilo socijalnog nasljeđa i kada bi svaka ljudska generacija morala počinjati iznova. Trebalo bi ponovo pronalaziti usmeni i pisani govor, sistem brojeva i bezbroj drugih stvari, za koje je očigledno da ih ne samo jedna jedina generacija ne može stvoriti nego ni desetine, a možda ni stotine njih. Usmeni i pisani govor jesu ona sredstva koja omogućuju »konzerviranje« znanja ranijih generacija i njihovu predaju novoj generaciji.

Slika 2. Knjiga: Psihologija; Dr. Mladen Zvonarević; 1962. godina

„Smisao virtualne stvarnosti, drži Lanier, jest međusobno sudjelovanje u mašti, boravak u grafičkim i auditivnim svjetovima koji su uzajamno ekspresivni.“ [3]

Svo dosadašnje znanje i saznanje donijelo nam je mogućnost virtualnog viđenja „kako tko diše“ kada to uživo nije bilo moguće vidjeti. Emocije se odražavaju kroz naš odnos prema stvarima i događajima koji nas okružuju, kroz ponašanje jednih prema drugima, ali i prema vlastitim postupcima, akcijama i doživljajima.

Emocionalna stanja razlikuju se po jačini i trajanju. Na primjer afekti su „emocionalne eksplozije“ koje čovjeka „izbaciju iz tračnica“ dok su raspoloženja slabijeg intenziteta i podliježu izvjesnim ritmičnim promjenama.

„...sve fiziološke promjene koje se pod utjecajem emocija zbivaju u organizmu predstavljaju, zapravo, mobilizaciju dodatnih energija organizma, koja ga čini jačim i sposobnijim za povećane napore.“ [1]

Psihički preveliki negativni naponi dovode do blokiranja, nedostatka motivacije, smanjuje se objektivnost opažanja te može dovesti i do težih psiholoških kompleksa. To su emocionalno snažno obojane misli, uspomene, predodžbe ili bilo koje druge „ideje“ koje se pritom čovjeku vrte po glavi. Da bismo izašli iz takvih misli potrebno je racionalizirati situacije koje nam pružaju napetost te pristupiti problemu i pronaći prihvatljivo rješenje za „sveopće dobro“. Postoji mnoštvo teoretskih načina kako pristupiti pojedinačnim psihičkim problemima koji bi nas doveli u stanje opuštenosti, a jedni od njih su humor i dijeljenje svojih misli (ukoliko imamo takvu potrebu) s drugima.

Slika 3. Ljudske emocije i raspoloženja

„svaka životna situacija, ma koliko bila opasna, neprijatna ili čak tragična, neminovno sadrži u sebi elemente humora. Te elemente treba znati uočiti i istaknuti jer će njihovo naglašavanje bitno smanjiti postojeću emocionalnu napetost.“ [1]

2.1 Prijateljstvo

Čovjek kao društveno biće živi i prolazi kroz svoj život okružen drugim ljudima, no to ne znači da je čovjek sa svakim iz svog okruženja u prijateljskom odnosu. Kao ljudska rasa, pojedinci se razlikuju po svojim karakteristikama, a udružujemo se i povezujemo većinom na osnovu zajedničkih ili sličnih karakteristika koje nam daju povoda za nastavak takvih odnosa, odnosno daju nam povoda za održavanje odnosa te u konačnici, daju nam povoda za stvaranje pravih prijateljstva. Dakle iz svega navedenog – prijateljstvo i odnos kao takav između pojedinaca se gradi, imamo mogućnost na osnovu određenog iskustva odrediti sa kime možemo graditi i održavati odnos, a sa kime ne. Glavna odrednica pravog prijateljstva u teoriji bi trebala biti pozitivno međuljudsko iskustvo, na osnovu osjećaja, simpatije i izgrađenog povjerenja.

„Dobar prijatelj je osoba koja pruža podršku u teškim vremenima, netko na koga se možete osloniti i računati u posebnim trenucima.“ [12]

S obzirom na to da svatko od nas živi svoje živote – zaokupirani smo svojim određenim ritualima i obavezama te većinom nismo u mogućnosti vidjeti prijatelje na dnevnoj bazi – prava prijateljstva se po takvim situacijama i prepoznaju. Nalazimo se sa njima kada nađemo najbolji trenutak, a kada se nađemo, neovisno o tome kada smo se zadnji put sa njima vidjeli i čuli razgovor i komunikacija odvijaju se kao da nije ni bilo razdvojenog trenutka. Nekada je ljudima bilo puno teže vidjeti se i čuti s osobama koje su smatrali svojim prijateljima. Danas uz razvoj tehnologije, novim generacijama je potreban “klik” da bi stupili u kontakt, održali i gradili s nekime odnos, a to je velika pomoć i prednost u situacijama kao što je na primjer kriza 2020. godine. Nove generacije imaju mogućnosti svakodnevne komunikacije i viđenja unutar virtualnog svijeta što nam pruža osjećaj bliskosti u trenutku kada nismo nužno fizički u blizini određene osobe. Danas dijelimo svoje živote iz udobnosti svojih domova, razvijamo međuljudske odnose i uz njih rastemo i razvijamo se kao ljudi.

3. Teorija filma

Unatoč tome što po McLuhanu vrući mediji ne zahtjevaju nadopunu iz mašte publike ili njihovu interakciju, film svojim tijekom zbivanja zahtjeva doživljaj i razmišljanje – što se događa te što bi se moglo dogoditi.

„Filmovi i njihovo doživljavanje jest ono što zadaje probleme za razmišljanje, njih želimo sebi rastumačiti, razumjeti način na koji „funkcioniraju“.

„Kao što dijete neodoljivo želi rastaviti igračku kako bi saznalo kako je sastavljena, i teoretičar želi razlučiti svoje dojmove i analizirati filmove što ih gleda i doživljava kako bi razumio što to u filmu uvjetuje neki određeni dojam.“ [4]

Na dojam filma utječe tko ili što priča priču, koja je priča te na koji način je ispričana. Kada u analizi filma dođe do pitanja tko – ukoliko se radi o igranom filmu sa likovima – gledajući film sa glumačke strane nije od središnje važnosti da je gluma neprimjetna jer je sama poanta glume da bude neprimjetna, bitnija je uvjerljivost karaktera koja nas vodi kroz priču, radnju, odnosno fabulu filma. Rijetko je da film nema fabulu, ona je jedan od ključnih elemenata filma, određuje mu orijentaciju te čemu film teži – je li fiktivan, iz svijeta mašte ili stvaran. Fabula filma je zapravo niz događaja te dramaturški, većina filmova nizom događaja dovodi do problema, problem se razrađuje i eventualno razrješava, ovisno o autorovom pristupu problemu. Baš kao i u životu – svi se nekad nađemo pred problemom gdje je upitno koliko smo duhovno spremni, a sama spremnost ovisi o spretnosti pri smišljanju rješenja. Tako da je film (a i drugi mediji koji koriste fabuliranje) sa dramaturške strane *„vježbalište mašte za takve prilike“ [4]*

3.1. Eksperimentalno-dokumentarna igra

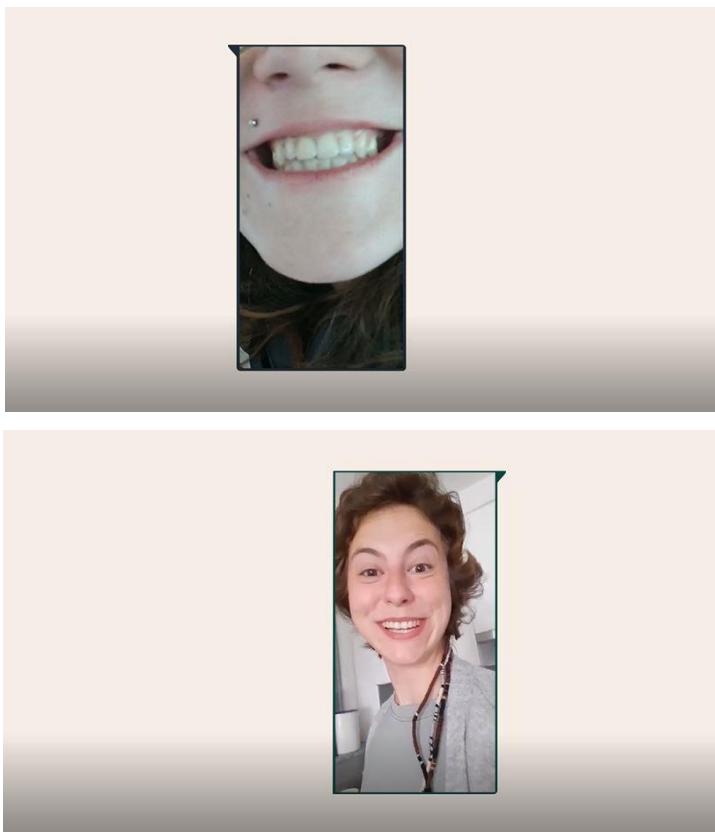
„Eksperimentalni film je svaki film koji obilježava neke inovacije na području filmskog izražavanja; specifični filmski rod koji čine filmovi nastali kao svjesna antiteza fabularnim ili prikazivačkim filmovima, odnosno nenarativni filmovi koji se referiraju isključivo na vlastitu formu i tzv. prošireni film (filmovi koji ruše »granicu« medija, npr. paralelne projekcije, eksperimenti s okvirom i oblikom ekrana, sa samom filmskom vrpcom).“ [8]

Rad pripada eksperimentalnom filmu prvenstveno zbog apstraktnog i neklasičnog filmskog formata, odnosno vizuala, a on je namjenjen da podsjeća na komunikaciju preko društvenih mreža. Dokumentarna priča stvarnih prijateljica filmu daju osjećaj intime i stvarnosti unutar virtualne stvarnosti. Komunikacija među likovima na trenutke je prikazana dinamično i većinom komično zbog karaktera likova čime su ti filmski trenuci zapravo opisne sekvence u filmu.

Dinamično, objektivno ocrtavanje nekog rutinskog postupka nije fabulativno nužan dio filma no u slučajevima kao što je i ovaj rad, upravo iz razloga što su ti dijelovi fabularno „izdvojeni“ u osnovnom tijeku filma, jer je dinamičnije nego ostalo, pojavljuju se kao snažan komentar tog osnovnog filmskog tijeka te mu pritom ti dijelovi nisu strani nego zapravo postaju dio osnovnog zbivanja. Zajedno, sve navedeno čini ovaj film dokumentarnim eksperimentom, igrom.

„Zakupljajući se tradicionalno središnjim problemom teorije - pitanjem „prirode filma“ (npr. pisanjem „čistoće“, specifičnosti filma, pitanjima realističnosti, stranih elemenata, stilskih figura) činio sam to s iskustvom modernog teorijskog razmišljanja ne samo sa područja filma, već i s područja humanističkih znanosti i suvremenih znanosti uopće.“ [4]

Slika 4. Životni eksperiment, komunikacija

Većina eksperimentalnih i dokumentarnih filmova bave se rijetkim, slabo poznatim ili kompletno nepoznatim, teško pristupnim stvarima, odnosno temama. Kada pričamo o originalitetu, dominantnom mjerilu umjetničkog dometa, teoretski uvijek bi morala postojati određena mjera po kojoj se rad razlikuje od drugih.

„Autorom se drži svaki onaj, ili svi oni ako ih ima više koji filmu ili pojedinom vidu filma daju jedinstven stil, jedinstven ukupan nadzor na svijet.“ [4]

„Pojam nadzora na svijet doima se doista neodređen. Tko god da izrađuje film, nalazi se pred golemom količinom neslućenih radnih izbora. Da li izabрати ovu ili onu temu, da li je razviti ovako ili onako, da li snimati s ovog ili onog stajališta, s ovim ili onim predmetom u kadru itd. Zreli stvaraoci takve izbore uočavaju i čine gotovo spontano, s čvrstom, premda rijetko kad svjesnom, orijentacijom. Ta orijentacija daje cjelovitost i jedinstvo svim brojnim i raznovrsnim izborima, a prenosi se iz filma u film, iz rada u rad. Upravo takvu jedinstvenu, spontanu ili poluspontanu orijentaciju u izborima nazivamo stilom, i nazorom na svijet.“ [4]

Ovaj rad, film se izdvaja od drugih filmova jer ne sadrži ni jedan video materijal snimljen u „rangu“ klasične filmske forme. Nema namjenskih i izrežiranih kadrova koji inače u filmovima prikazuju okruženje i likove te kadrove koji kao takvi u konačnici pričaju priču. Film je u cijelosti napravljen na osnovu prikupljenih video materijala s društvenih mreža koji su vertikalne orijentacije, a oni su kao takvi smješteni u klasični filmski format. Radnju grade likovi kroz svoju komunikaciju te je okruženje i radnja ispričana uz njih. Komunikacija među likovima zbog svega navedenog preuzima najveću pozornost i daje krajnju poantu cijelom filmu, a to je da uz komunikaciju i međusobno dijeljenje životnih situacija lakše dolazimo do zaključaka i eventualno potrebnih – rješavanja problema.

4. Praktični dio

Za potrebe ovog filmskog rada pratio se „tipični“ put pri stvaranju općenito. Sve proizlazi iz inspiracije i ideje na osnovu određenog stečenog znanja, a i vještine, nakon čega se uz volju i želju događa i preostali proces. Cjelokupni proces izrade ovog rada trajao je skoro dvije godine zbog prikupljanja i pregledavanja materijala te zbog stvaranja priče koju je autorica htjela ispričati.

4.1. Inspiracija i ideja

Osnovna inspiracija filma u samoj suštini izgrađen je i održavan odnos, prijateljstvo autorice s prikazanom djevojkom u filmu. U trenucima kada smo fizički bili odvojeni, Honey – Hana Pučak i autorica – Katarina Lesar svakodnevno su provodile dane iz udobnosti svojih domova na virtualnim kavama. Teme koje su pokrivala na svim tim kavama više ni one ne znaju nabrojati isto kao što ne znaju nabrojati ni teme koje nisu obišle. Diskutabilno je postoje li uopće. Teme razgovora u konačnici nisu važne, uvijek se pronađe nešto o čemu bi se moglo pričati satima ali važan je kontinuitet komunikacije, slušanje jedna druge te pritom podrška i potpora. Karakterno su obje jako slične što im pomaže u brojnim situacijama – kada jedna iz nekog razloga nije dobro tu je druga da joj pomogne na potrebit način. Samo prijateljstvo započelo je u srednjoj školi, a s obzirom na ovaj rad, tematiku i način na koji je film prikazan – odnos traje i dalje. „The one with the Honey“ kao naziv filma proizašao je iz televizijskog serijala Prijatelji, točnije inspiriran je njihovim nazivima epizoda, a razlog tome su bezbroj puta pogledane sve epizode od strane prijateljica prikazanih u filmu.

"The One with the Sonogram at the End"
"The One with the Thumb"
"The One with George Stephanopoulos"
"The One with the East German Laundry Detergent"
"The One with the Butt"
"The One with the Blackout"
"The One Where Nana Dies Twice"
"The One Where Underdog Gets Away"
"The One with the Monkey"
"The One with Mrs. Bing"
"The One with the Dozen Lasagnas"

Slika 5. Inspiracija za naziv, Prijatelji

Zanimljiv opis i ideju koju su htjeli predstaviti – ali i razlog zašto su stali s emitiranjem serijala u određenom trenutku – autori televizijskog serijala Prijatelji David Crane i Marta Kauffman prilikom zadnje novoizrađene epizode puštene ove godine ispričali su da prijatelji i odnosi kao takvi imaju najveći utjecaj na sve nas u pravim životima sve do trenutka kada ne osnujemo svoje obitelji i ne prebacimo glavnu pozornost na razvitak odnosa i života kao takvog, obiteljskog. Autorica i njena Honey još nisu u životnom trenutku gdje osnivaju svoje obitelji stoga prijateljstva i dalje na njih imaju najintenzivniji utjecaj.

S obzirom na autoričin interes za međuljudske odnose i dokumentarne priče, te također s obzirom na navedenu nemogućnost fizičkog kontakta i rezultat toga – „selidbe“ u virtualni svijet – autorica pronalazi glavnu filmsku „nit vodilju“ unutar arhive društvenih mreža. Spremanjem zanimljivih, simpatičnih i karakterno komičnih video zapisa, tako zvanih „bisera“ koje su djevojke međusobno dijelile unutar dvije godine stvorile su jednu veliku arhivu „svaštalice“ koja je autoricu potakla da od toga napravi filmsku priču, no u toj velikoj arhivi nastao prvi problem.

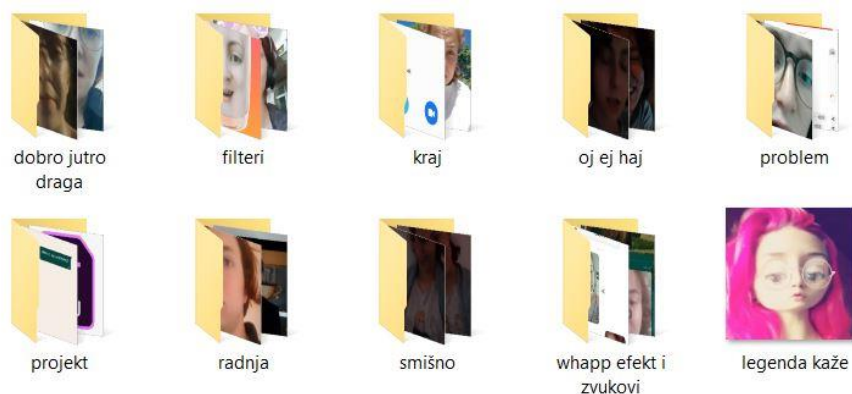
4.2. Pregled materijala i stvaranje priče

Svi video materijali nalazili su se u istoj mapi pod kodiranim nazivima kako su se skinuli s društvenih mreža. Količina materijala na istom mjestu, unatoč tome što se mogla vidjeti slika videa koja bi asocijala autoricu na to o čemu se u videu radi s obzirom na sjećanje, bila je nepregledna i nejasna.

Prvo rješenje problema bilo pregled svakog videa od početka do kraja nakon čega bi „pala“ odluka ima li smisla iskoristiti određeni trenutak iz videa ili ne, ukoliko je bilo ne, video je završio u otpadu, a ukoliko je bilo da video se imenovao po iskoristivom dijelu. Metoda se smatrala funkcionalnom dokle god se materijal skupljao – a skupljao se do ljeta 2021. godine. Mapa je bila ista, količina videa se mijenjala, ali projekt u montaži bio je i dalje prazan gdje je autorica shvatila da metoda iste mape unatoč preimenovanim materijalima i dalje ne otvara mogućnost za boljim pregledom i „vladanje“ nad materijalom. Nikakva priča nije mogla proizaći na takav način.

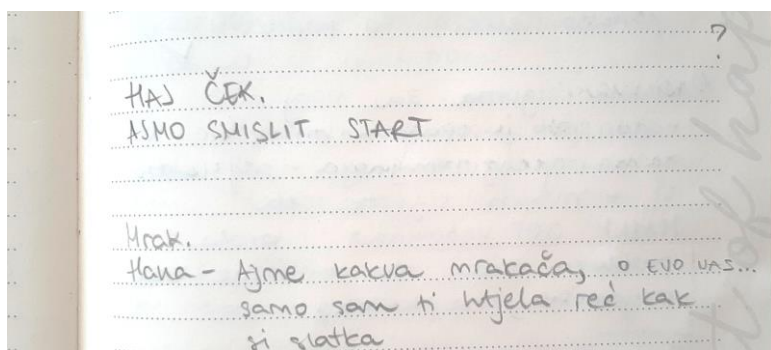
Drugo rješenje bilo je „tematski“ sortiranje videa po više mapa kako bi se lakše vidjelo unutar tematika koliko pokriva mape imaju na audio-vizualnoj razini. Tada se, što se organizacije i uvida u materijal tiče, „nešto lakše disalo“ no ni tada se nije napravio znatni pomak.

Ovoga puta problem je bio u tome što se na osnovu već gotovih, snimljenih, stvarnih materijala trebala smisliti priča. Smisliti priču od već postojećih materijala nije jednostavno, pogotovo kada su u pitanju velike količine materijala na osobnu temu. Čovjek se u takvoj situaciji teško postavi objektivno da uistinu iz svega toga izvuče konkretnu srž i smislenu poruku.

Slika 6. Prikaz autoričinog tematskog organiziranja materijala

Rješenje problema po pitanju stvaranja priče autorica je pronašla u ispisivanju misli po svojoj bilježnici. Struktura, ideje, sigurni/nesigurni trenuci, analize, samokritike i kritike ispisivale su se u bilježnicu tijekom cijelog procesa ovog završnog rada.

Slika 7. Autoričin trenutak iz bilježnice

Struktura filma „bazira“ se na klasičnoj strukturalnoj formi koja se inače najčešće koristi u igranim filmovima. Uvodom se prikazuju likovi i grade karakteri koji u razradi vode kroz životne situacije nakon čega dolazi do problema nakon kojeg publika dobiva zaključnu poruku. Navedena klasična forma „razbija“ se dinamičnim opisnim sekvencama koje u konačnici ovaj rad, film čine posebnijim.

4.3. Dizajn filma

S obzirom da se radi o filmu koji prikazuje virtualnu stvarnost, dizajn je namijenjen da podsjeća na poruke poslone putem društvenih mreža ali također da bude što jednostavnije forme kako ne bi odvlačio previše pozornosti sa sadržaja kojeg si prijateljice pritom šalju. Svijetla pozadina, zeleni „okviri“ za video materijale i poruke „inspirirani“ su Whatsapp-om.

Uz željenu viziju jednostavnosti, nije se uklapalo korištenje vremenskih informacija koje su inače pozicionirane na dva mjesta u donjem dijelu skupa s dodatnim ikonama kamere ili mikrofona, sve se doimalo kao previše nepotrebnih i nevažnih informacija na istom mjestu, stoga ti navedeni elementi nisu korišteni.

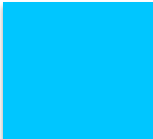
Slika 8. Korišteni grafički elementi

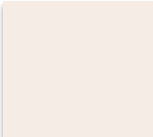
Želja za kompletnom jednostavnošću popustila je na ikonu kvačica plave boje koje se pojave u trenutku kada druga osoba, u ovom slučaju Honey, pogleda poruku. One su iskorištene u trenucima s tekstualnim i glasovnim porukama iz razloga što je plava nijansa njena najdraža boja te iz razloga što je film time dobio „animacijski“ trenutak.

Korištene boje i njene vrijednosti:

	R	5
	G	70
	B	64

	R	33
	G	46
	B	54

	R	0
	G	198
	B	255

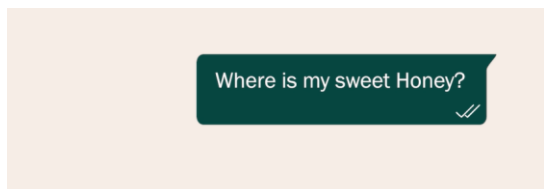
	R	245
	G	236
	B	229

Korišten program prilikom izrade vizuala:

Adobe Photoshop, osnovno oblikovanje i uređenje elemenata te exportiranje u .png format da bi se moglo koristiti u montaži uz ostale elemente koje film sadrži.

4.4. Tipografija

Odabrana tipografija za tekstualne poruke je Franklin Gothic Book iz razloga što stilski svojom jednostavnošću najviše podsjeća na font kojim su inače poruke ispisane/poslane na društvenim mrežama.

Slika 9. Tipografija tekstualnih poruka

Tipografiju za uvodnu špicu gdje je ispisan naziv filma odabrala je Honey što je doslovno prikazano i iskorišteno u filmu prije same uvodne špice, naslovni font je KG Blank Space Sketch, a odabran je iz razloga što je „neslužben“ i neozbiljan baš kao i prijateljice u određenim životnim trenucima što filmu dodatno daje osjećaj bliskosti.

Slika 10. Tipografija za naslov filma

Tipografija kojom se navode svi sudionici je Courier New iz razloga što se tim fontom inače pišu scenariji, stoga je autorica taj font smatrala pogodnim za ovakvu filmsku priču. Korištena je dodatna crvena boja Sveučilišta Sjever kako bi krajnja priča bila dodatno naglašena.

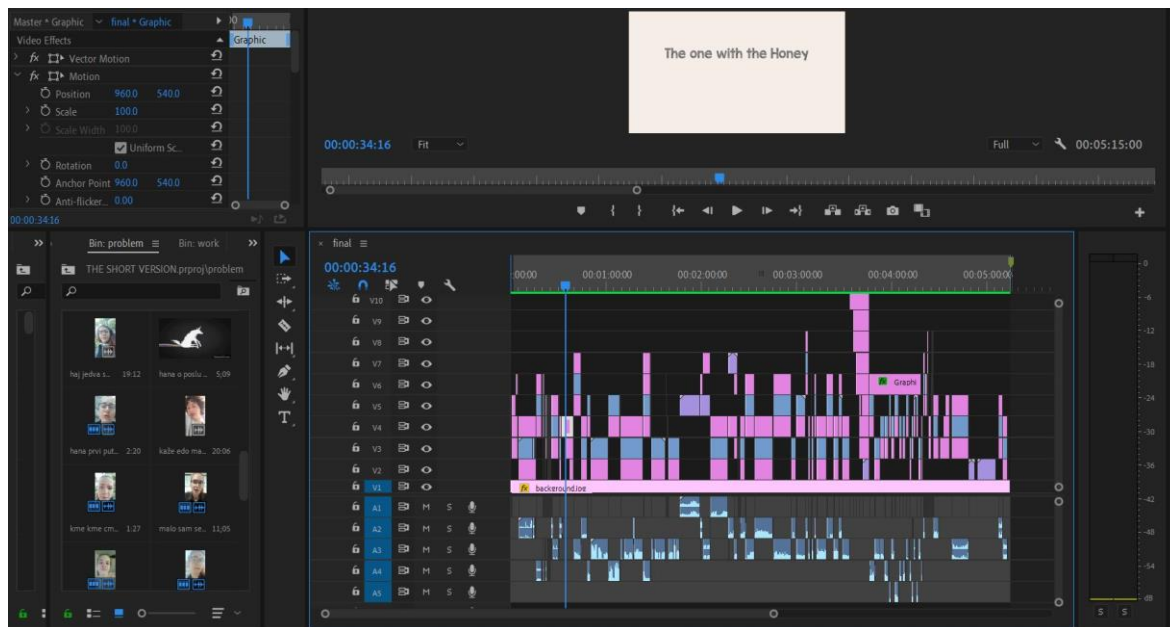

Slika 11. Tipografija za navođenje sudionika filma

4.5. Montaža

Montaža je postupak u kojem se događa sva filmska magija. To je mjesto gdje se „igra“ s materijalima, otklanja nepotreban prostor i vrijeme te se time stvara željena priča. Montaža je najzabavniji, ali ujedno i najzahtjevniji proces izrade filma.

Slika 12. Prikaz montažerske „sлагalice“

„Već od samog početka zvučnog filma profesionalci se trude poboljšati zvučnu sliku i time povećati doživljaj. Da bi doživljaj zvučne slike bio što bolji, u većini je slučajeva potrebno dodavanje ili manipuliranje zvučnim elementima. Dijelimo ih na četiri osnovne skupine: dijalog, efekti, atmosfere i glazba. Svaki od elemenata služi nam kao alat za kreativno stvaranje.“ [11]

Dijalog, efekti, atmosfera i glazba;

Zvukovi video materijala su oni koji nas u ovome filmu najviše vode kroz radnju, njih se korigiralo i popravljalo koliko je bilo moguće no ukoliko su i dalje zvučali loše ostali su kao takvi kao dio priče zbog same radnje i autentičnosti. Svi video materijali od strane Honey bili su originalno snimljeni ovisno u kojem se ona tada životnom trenutku nalazila, dok je autorica dva kratka videa za potrebe razvoja priče naknadno snimila. Preostalih zvukova u filmu ima na početku svakog videa – a to je zvuk poslana poruke.

„Montažerska slagalica“ ovoga filma, vizualno gledajući, sadrži već navedene video materijale poslane preko društvenih mreža, to su dokumentarne, stvarne snimke poslane u svrhu međusobnog odgovaranja na poruke; osim video materijala kao takvih film sadrži glasovne i tekstualne – također stvarno poslane – poruke; u filmu je i simbolični gif koji prenosi svoju određenu poruku; dodatni element iskorišten u filmu su fotografije uslikane tijekom video poziva za vrijeme virtualnih kavi te također fotografije koje prikazuju vrijeme trajanja poziva u kritičnom, problematičnom trenutku što također prenosi svoju poruku.

Mana filma kao takvog, virtualnog – a snimanog spontano mobitelom, rezultira lošijom kvalitetom filma, no unutar ovakve dinamične forme, prikazane „kretne kamere“ u kombinaciji sa tematikom ne smetaju, nego se uklapaju. Film je dodatno dinamičan zbog karaktera likova koji su otkaćeni, komični, a ponekad i kritični – sve u formi „čiste“ iskrenosti i autentičnosti.

Film „The one with the Honey“ imao je mnoštvo svojih različitih i jednako toliko svojih sličnih varijanti po pitanju razvoja priče, ali ova odabrana varijanta u konačnom izdanju najbolje prikazuje karaktere kao takve i njihov odnos. To je najbitnije kod ovakve eksperimentalne, a opet dokumentarne forme filma.

Slika 13. Prikaz nekih exportiranih varijanti filma

Programi korišteni u finalnoj fazi izrade filma:

Adobe Premiere Pro; audio-vizualna montaža u svrhu stvaranja priče.

Adobe After Effects; špice i jednostavna, osnovna, animacija za glasovne poruke.

Adobe Audition; oblikovanje zvuka, popravak, koliko je bilo moguće s obzirom da snimanje nije bilo pod kontroliranim uvjetima i s kvalitetnom profesionalnom opremom.

5. Zaključak

Život pojedinca svakodnevno piše posebne scenarije, potiče nas da „zaigramo ulogu“ unatoč tome što ne znamo što se nalazi na idućoj stranici. Takvih scenarija nema nigdje, stoga valja iskoristiti svaki trenutak, uživati u njemu, podijeliti ga s bliskim ljudima te biti zahvalan na onome što imamo.

Ovim sam radom, koristeći znanja koja sam stekla na Sveučilištu prikazala kako se jedno teško razdoblje naše mladosti lakše prebrodi s dragim ljudima. Zahvaljujem, još jednom, svima onima koji su sudjelovali, bili podrška i potpora – jedno veliko poglavlje uz njih je završeno, a sada je vrijeme za nove zajedničke scenarije.

6. Literatura

- [1] M. Zvonarević, Psihologija, Školska knjiga, Zagreb, 1973.
- [2] R. Shields, Kulture interneta, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb, 2001.
- [3] C. Horrocks, Marshall McLuhan i virtualnost, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2001.
- [4] H. Turković, Razumijevanje filma, Ogledi iz teorije filma, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1988.
- [5] A. L. Rees, Povijest eksperimentalnog filma i videa, Udruga za audio-vizualna istraživanja, Zagreb, 2016.
- [6] M. McLuhan, Razumijevanje medija, Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2008.
- [7] <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=15755>, dostupno 14.09.2021.
- [8] <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=17424>, dostupno 14.09.2021.
- [9] <https://www.designscene.net/2020/08/virtual-friendship.html>, dostupno 21.08.2021.
- [10] https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Friends_episodes, dostupno 19.05.2021.
- [11] <http://www.filmska-sola.si/hr/montaza/>, dostupno 13.09.2021.
- [12] <https://www.elegant.hr/clanci/sto-je-za-vas-prijateljstvo/>, dostupno 12.09.2021.

Popis slika

Slika 1. Knjiga: Kulture interneta; Rob Shields; 2001. godina - str. 11

Slika 2. Knjiga: Psihologija; Dr. Mladen Zvonarević; 1962. godina - str. 12

Slika 3. Ljudske emocije i raspoloženja - str. 13

Slika 4. Životni eksperiment, komunikacija - str. 16

Slika 5. Inspiracija za naziv, Prijatelji - str. 18

Slika 6. Prikaz autoričinog tematskog organiziranja materijala - str. 20

Slika 7. Autoričin trenutak iz bilježnice - str. 20

Slika 8. Korišteni grafički elementi - str. 21

Slika 9. Tipografija tekstualnih poruka - str. 23

Slika 10. Tipografija za naslov filma - str. 23

Slika 11. Tipografija za navođenje sudionika filma - str. 23

Slika 12. Prikaz montažerske „slagalice“ - str. 24

Slika 13. Prikaz nekih exportiranih varijanti filma - str. 25

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, KATARINA LESAR (*ime i prezime*) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (*obrisati nepotrebno*) rada pod naslovom Eksperimentalni film „The one with the Honey“ (*upisati naslov*) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(*upisati ime i prezime*)

Katarina Lesar
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, KATARINA LESAR (*ime i prezime*) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (*obrisati nepotrebno*) rada pod naslovom Eksperimentalni film „The one with the Honey“ (*upisati naslov*) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(*upisati ime i prezime*)

Katarina Lesar
(vlastoručni potpis)